

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre 1 frt 25 kr.
Félévre 2 „ 50 „
Egész évre 5 „

Megjelenik minden szerdán
és szombaton

Egyes szám ára 7 kr.

Hirdetéseket felvesz s rendkívüli
oleső áron közöl a kiadóhivatal.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSEG

és

KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-u. 45. sz.

a Gedeon és Társa nyom-
dája. Ide küldendők a lap
szellemi részét illető köz-
lemények, valamint az
előfizetési díjak, hirde-
tések, nyiltterek és rek-
lamációk.

POLITIKAI LAP. A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes példányok Falkenstein S. dohánytözsdéjében, Nagy Lajos, Groszmann J., Gubás F. és Hesz Jenő fűszerkereskedésében Groszmann J. antiquar-fizetőben kaphatók

Az osztrák választások.

Ausztriában most folynak a képviselő-választások. Az új rajkszrát fogja majd tárgyalni a velünk való közgazdasági kiegyezésről szóló törvényjavaslatokat. És Ausztriában, a melyet nem is tartunk valódi parlamentáris állammak, élénkebbek a választási mozgalmak, mint nálunk voltak a legutóbbi képviselőválasztások alkalmával.

Ezenkívül még egy lényeges különbség van az ottani s az itthon való választások között. Nálunk a választási mozgalmak alatt az izgatottság, az érdeklődés — fájdalom — még mindig az egyházpolitikai törvényekre irányult. Ausztriában ellenben minden pártnál a velünk való közgazdasági kiegyezés kérdése dominál.

Maga az osztrák kormány is azon van, hogy mentől inkább tüzelje a pártokat arra, hogy legkivált a kvóta tetemes mértékben fölemeltessék Magyarország terhére. Inkább kiteszi magát az osztrák kormány a bukásnak, mintsem Ausztriának vélt jogaiából valamit engedne. Ausztria előnye és java előbb való előttük, mint a hatalom, a melyhez nem ragaszkodnak olyan göresösen, mint a mi miniszterünk.

Ezen különbségnek megvolt nálunk az az eredménye, hogy oly nagy és szolgai többség verődött össze, a mely nem tekintve az ország javát, hajlandó megszavazni mindent, nehogy haza kergessék, mielőtt hasznát látta volna képviselői megbízó levelének.

A Bánffy-kormány nagyon jól tudja, hogy a jelenlegi többségével minden káros kiegyezési törvényt megszavaztathat s elfogadtathatja vele a legmagasabb kvótát.

Az osztrák rájkszráthban pedig semmi szín alatt nem lesz összehozható olyan többség, a mely beleegyezhetnék abba, hogy a közösgyi kiadásokhoz való hozzájárulás hányada változatlanul a jelenlegi maradjon. Az osztrák pártok abban versenyeznek egymással, hogy melyik követeljen többet Magyarországtól?

Az osztrák kormány ezt nagyon jól tudja. Belátja, hogy lehetetlenség úgy megkötni a közgazdasági kiegyezést, hogy Ausztria újabb tetemes előnyököt ne nyerne. És kész elmenni az osztrák kormány az ellenkezésben a végletekig, mert nem tart attól, hogy a hur tulfeszített-

vén: elszakadna, vagyis veszély fenyegetné a dualizmust.

Jól ismerik Bécsben a loyális magyarok legloyálisabb miniszterelnökét. Sejtik, hogy midőn már-már nem tűrhető a zürzavar s kenyértörésre, az 1867-ki alap felbomlására kerülne a sor: akkor előáll a lovagias Bánffy-kormány s megmenti az 1867-es alapot, a dualizmust azzal, hogy *irtózatossá újabb terhet vállal* el a magyar nemzet kárára.

És a kormánypárt Bánffyt, mint a haza megmentőjét fogja dicsőíteni. Még talán életében szobrot is állítanak neki. Megeshetik, hogy lovait is kítogják, ha a diadalmas vezér bécsi utjáról hazatérve, Budavárába robog. A fejedelmi kegy elárasztja kitüntetéseiével és Bánffy uralma biztosítva van „az emberi kor legvégső határáig“ . . .

Az osztrákok pedig újra a markukba nevetnek, hogy ismét sikerült becsapni a magyart. Szedik az epret; mi pedig huzzuk az igát, a mig gerinczünk az elviselhetetlen teher alatt ketté nem roppan. Mégis hunczut a német!

Horváth Ádám,

orsz. képviselő.

Még egyszer a szentesi választásról.

A szentesi áldatlan harez megismétlődése édes örömet okozhatott a kvóta emelő vogelfreioknak, na meg azoknak, kiknek a gyűlölködés a haza érdekeinél előbb való. Sokunknak azonban nem tetszett. Mert a függetlenségi eszme fája soha sem izmosodhatik meg, ha ágait letördeljük, csak azért, hogy azokból dorongot faragva, egymást helyben hagyjuk. Ha ezivódásunkkal az eszmét folyton compromittáljuk, ha egymás ellen ádázul küzdünk, egymást rágalmazzuk: akkor ne csodálkozzunk, ha ellenfeleink olyan mértékben megizmosodnak, a mint mi elgyengülünk.

Azt hiszem, nincsen függetlenségi választó, ki ez áldatlan testvérharcnak káros voltát be ne látná; de a párt központi képviselője is nehéz helyzetbe jönne, ha egyenesen azt kérdenék tőle, hogy mi oka, mi célja van e harez felújításával s mi haszna van belőle pártunknak, a közügyeknek?

Nem vagyunk Ugron-pártiak, de lehetetlen, hogy örülni tudjunk egy, a függetlenségi eszmét szolgáló tekintélyes

pártmegsemmisülésének. Lehetetlen, hogy mélyen ne sajnáljuk Ugronnak parlamentünkbeli való kimaradását. Mert Ugront a magyar parlamentben senki más nem helyettesítheti. Emlékezzünk csak vissza a tavalyi isten-béke évére, mikor egymaga majdnem egy fél éven át lankadatlan szórta beszédeinek isten nyilait az isten átkára: a Bánffy-kormányra.

Ezt nem tudták neki megbocsátani!

Hová sülyedett a magyar parlament színvonala, mióta Apponyi és Ugron elhallgattak! Ki pótolja e két ember nagy tudását, elementaris erejét, lángoló hazafiságát! E két ember szavának sulya pártokat pótol. Szellemi és erkölcsi erejükkel kénytelen volt számolni a legelbizakodottabb többség is.

Nincs-e igaza annak az ellenzéki képviselőnek, ki Ugron bukása után az ellenzéknek olyan ragadozó madárhoz hasonlította, melynek a csőrét és körmeit levágták? *Hol maradtak azóta azok a gyűjtő szónoklatok, melyek az igazság kegyetlen feltárásában méltók voltak a Bánffy-kormány hitványságához?*

Silány kor az, mely az alávalóságnak akadémiai szónoklatokat tart, a helyett, hogy azt korbácscsal honorálná. A közéletben a kiméletlenség (mely a bűnösökkel szemben mindig helyén van) sokszor olyan szolgálatokat tesz, mint a jó sebész kezében az éles kés. Emlékezzünk csak vissza az ellenzéknek arra a támadására, mely a Tisza-uralom halálharangja volt. Kegyetlen, de indokolt támadás volt ez és a végén eredményes is. Utóvégre nagyon helyén van, ha közéletünk hallatlan ezudarságai egyszer-máskor fejük fölött suhogni hallják a megérdemelt kiméletlenség irgalmat nem ismerő pallosát!

Ne csodáljuk, hogy Bánffy erejét az ellen az ember ellen és pártja ellen használta, a ki ezt a pallózt a feje fölött legtöbbször megforgatta.

Már most ezt kérdem: lovagias, tapintatos és kiméletes dolog volt-e a megsemmisített Ugron-párt utolsó biztos kerületét megtámadnunk? Nem látta-e a vak is, hogy Olaynak felléptetése kész olaj lesz az ugys lobogó gyűlölködés tüzére?

Ki nem sajnálta a mult választáson, hogy pártunknak tudatlanabb része, megtevesztve a polgári házasság elvének közössége által nagyon sok helyen a kormány jelöltjére szavazott. S most megint *kezet fognak a Vadnay mame-*

lukjaival! Azt hiszem, pártunkban senki sem kívánja, hogy a liberalizmus hatása alatt a 48-asok a kormánypártba olvadozzanak. Legyen elég már ebből a megtévesztésből!

Ott, a hol a függetlenség nagy elvéről van szó, *magánérélméinket* feledni tartozunk. Utóvégre is, ha Sima Kossuth Ferenczel személyeskedett, csak önmagának árthatott vele. Ez nagyon gyerekes indok volna a két párt gyűlölködésére!

Ha a függetlenségi pártban akadtak olyan szélhámos választók, kik Szentestől feljőve a kormánypárthoz való csatlakozással fenyegették jelölt nem állítás esetén az anyapártot: ezekkel nem így kellett volna elbánni. Ilyen megbízhatatlan embereknek *ne legyenek eszköze egy párt intézősége.* Lám, *Kubik* Béla képviselő ur is kénytelen volt őket a faképnél ott hagyni! És nem lehetetlen, sőt valószínű, hogy a jövő választás a kormánypárt mételeyesek között találja őket! Hisz már *összebarátkoztak.*

Midőn a mult választáson Mezőtúron az Ugron-párti választók egy töredéke hasonló személyes bosszúból nem akart a Kossuth-párti Tóth Jánosra szavazni, hanem a kormánypárttal szövetkezett, Ugron Gábor nyiltan, az ország színe előtt megbélyegezte őket. Ezt a táviratot küldötte nekik, melyet akkor a lapok is közöltek: „Sajnálom és szégyenlem, hogy ezekkel az emberekkel valaha kezelt fogtam.”

Ideje már, hogy a polgári házasságnak befejezett tényén a függetlenségi pártárvák ne hadakozzanak, hisz Ugron és hívei nem kívánják a revíziót; a *néppárt ellenük is oly dühvel fordult a mult választáson, mint akár ellenük.*

Ne veszekedjünk tovább azon, hogy

kié az érdem a polgári házasságért, hisz a *sikert* a kormány teljesen a maga számára foglalta le. Nekünk ez a kérdés jó volt arra, hogy rajta *összekülömbözünk*; a kormánypártnak, mely évtizedeken át leszavazta, jó volt életmentő *eszköznek*, jó volt arra, hogy az agoniában szenvedő pártot vele galvanizálják. Az ellenzék elveit a kormány egyszerűen *elcsente.*

S a végén ők, az *elvek zsebtolvajai* fogdmeget kiáltanak mindazokra, kik velük nem járnak a szabadelvűség dervisztanczát. A sokszoros bankigazgató, a Tisza Kálmán pisztolya: a hihetőleg nagy önzetlenségben szenvedő hős Gajár, ki kiáltja Ugront és Apponyit reactionariusnak, köpenyforgatónak, jezsuitának. Ő azonban megmarad önzetlen nagy hazafinak! Nem nevetséges ez? Hová kellett a magyar közéletnek sülyedni, hogy az emberek különbséget nem tudnak tenni ilyen különbsözökben?

Elég volt már a kormánypárt undok élőködése a polgári házasságon! Mi lássunk munkához, kezdjünk actióhoz! Mert a függetlenségi eszme a nemzet köztudatában soha 1875 óta annyira el nem mosódott, mint napjainkban.

Az egyik Kossuth alatt a függetlenségi eszme lángja az egekig nyult, fénye a földet bevilágította. Ha nem akarjuk, hogy ez a szent láng egy másik Kossuth alatt gyenge mécsvilággá zsugorodjék össze: akkor *nyujtsunk egymásnak békejobbot.*

Ha rágondolunk a függetlenségi párt terveszteségeire, összezsugorodására, lehetetlen, hogy a szívünk is össze ne zsugorodjon; lehetetlen, hogy el ne menjen a kedvünk a veszekedéstől.

Ne kívánja tőlünk senki, hogy félisteneket lássunk a szabadelvűség üzeireiben. Ne kívánja tőlünk senki, hogy *egy jóért* megbocsássuk neki a 25. §-t

s mindazt a többi rosszat, melyet a nemzet ellen elkövettek!

Azt a *Osáky* Albint, ki a német nyelvet a magyar középiskolában előadási nyelvvé akarta tenni, aki ezzel az első halálos csapást mérte volna a nyelvünkre, én törpe epigonnak tartom.

Azt se kívánja tőlem senki, hogy *Szilágyi* Dezsőt, a sonka és a szabadelvűség nagy fogyasztóját hatalmas rabulisticájával félisten gyanánt imádjam. Mert valamint a sonka néha megfekszi az ő gyomrát: úgy a magyar ember gyomrát is megfekszi az ő híres *consularis bíráskodása.* Az ő halhatatlan érdemül tudja be majd a történelem, hogy *külföldi magyar alattvalók felett osztrák törvények szerint osztrák bírák a császár és király nevében ítélkeznek.*

Wekerlében sem látom a halhatatlant, ki eltemeti magát jól jövedelmező hivatalába, mikor a kvóta-kérdésben elfoglalt állásponttal együtt a haza érdekeit védeni kellene.

Mikor az ellenzék nem *ajropaereskedett*, hanem egyesült erővel elszánt küzdelmet folytatott, sok rosszat megakadályoztatott, többek között a híres 14. §-t is.

Csak hogy akkor a bécsi kamarilla bársony-székbe ültetett exposituájának, a sneidig schwarzgelbnek Ugron mosta a fejét luggal. Akkor a költségvetés a kormányra nem holmi gyenge ellenzéki lével feleresztett *önobstructiót* jelentett, hanem kemény számolást, melyet leszavazhattak, de a melytől megis rettegtek.

Támadásra nemsokára lesz elég ok, hisz a magyar ellenzéki politika felerészben a nemzet hazafiságából, felerészben a kormánypárt ostobaságából táplálkozik. A polgári házasságot követni fogja a kvóta és a kiegyezés katzenjammere. *Csak az legyen, a ki majd támadjon!*

Tisztelt képviselő urak ott a központ.

A SZABADSÁG TÁRCZÁJA.

Éljen Görögország!

Évezredek előtt, valamikor régen
Szabad volt a görög Kréta szigetében,
Lombos Cytherében.

Sok század összegyűlt, évezredek lettek,
S lombos Cytherében rabszolgák születtek,
Rabszolgát neveltek.

Évezredek után, úgy mint egykor régen,
Szabad lesz a görög Kréta szigetében,
Lombos Cytherében.

Savoyard.

„Haragszomrád!”

— Vidéki kulturkép —

A hét görög bölcsék egyike, *Biás* mondja valahol:

— Olyképen viselkedjünk barátainkkal, mintha valamikor ellenségeinkké lennének.

Első pillanatra megdöbbenő e mondás, pedig nagy élettapasztalat és igazság rejlik benne.

Hogy legjobb barátainkkal úgy érintkezünk, mint leendő ellenségeinkkel? — hisz ez kizár minden harmonikus lelki egyesülést, őszinte, minden korlátot leromboló baráti viszonyt.

S szomorú, de mégis úgy van — s úgy van par-excellence a mai önző, anyagi világban — hogy pár kivételes esettől eltekintve, ha *Biás* mondását tartjuk szem előtt, — kevesebb ellenségünk lesz az életben.

A hosszú évszázadok tapasztalata arra tanította az emberiséget, hogy embertársaink értékét, lelkét, jellemét nem a békében és boldogságban, hanem a *haragban* és bajok között lehet felismerni — mert éppen azok az ugynevezett „jóbarát”-ok mindig a legmosolygóbb, legnyájasabb arcczal, kigyószzerű simasággal tolokodnak bizalmunkba, ellesik gyengéinket, hibáinkat, hogy adandó alkalommal felhasználhassák ellenünk.

Megtanított a tapasztalat arra, hogy a nemes és fenkölt lelkű ember, *mint ellenség is jobb* hozzánk, mint sok hizelgő, csuszómászó jóbarát — mert csupán az utczai, piaczi csöcselék és a társadalom salakjának természete a boszuállás, rágalmasz, áskálódás, kik még nyilt utczán is képesek inzultálni és belekötnek a nekik nem tetsző egyénekbe.

A mostani századvégi villamos korban úgy össze-vissza van keveredve az emberiség minden rétege egymással, hogy a legközönségesebb embernek is módjában áll a jó modor- és illemnek némi hajszálvékonyságu külső mázát magára kenni, s ezzel tüntetni, bár a máz alatt teljesen durva, *talmi* anyag létezik.

Sajnos, ilyenekből áll az emberiség nagyobb csoportja.

A másik, kisebb csoport, bár külsőleg egyszerű, tán szögletes modoru, sőt kissé nyersnek látszik, mégis tiszta színarany, kívül-belül. A nagyobb csoportnál a legcsekélyebb, nem tetsző érintésre lepattan a vékony máz, teljes meztelenségében előtűnik az értéktelen, durva anyag, — mig emezek *nemesek maradnak barátságban, haragban egyaránt*, nem törnek alacsony boszúból senki személye, hirneve, állása és léte ellen, legfeljebb *feltűnés nélkül, zaj nélkül kerülnek bántalmazóikat.*

A teljes lelki műveltséget, szivnemességet, az igazi udvarias jó modort, mások gyengeségei, hibái iránt való elnéző, tapintatos kiméletet már gyermekkorban, a gyermekszoba légköréből, ugyszólva az anya-tejjel kell beszívni, — azok hiányát *nem pótolhatja* sem a felületes faczér pinczér- és fodrászsegédekből vedlett táncz- és illem-

ban, csináljanak nekünk, szegény választóknak jó napot. Béküljenek ki igazán, őszintén régi barátaikkal s egyesült erővel kezdjenek kiméletlen harcot a haza és a függetlenségi eszme régi ellenségeivel!

Aristogiton.

A sajtószabadságért.

A megtámadott sajtószabadság mellett foglalnak állást az újságírók és a reakció ellen, amelyet ez esetben valósággal be akartak lopni a bűnvádi eljárásba, csúfságára a sokat emlegetett szabadelvűségnek és szégyenletes visszaesséssel szemben az 1848-iki nagy alaptörvény szellemével. Az új bűnvádi eljárás életbeléptetése dolgában tartott szaktanácskozáson lett nyilvános ez a derék szándék, mert több oly intézkedést ajánlott ez az ankett, amely mélyen sérti a sajtónak féltve őrzött szabadságát és ez adja az alkalmat arra, hogy tiltakozó szót ejtsenek maguk a sajtó munkásai, amivel egyértelműleg elhatározták ezt utóbbi gyűlésükön.

Meg kell védelmezni a sajtószabadságot, ez a jelszó, mert vérről szerzett közkinccse ez a magyar alkotmánynak és e jelszónak értelmében és szellemében járnak el a hírlapírók munkásai, mikor memorandumot szerkesztenek és megküldik azt a kormány, az országgyűlés minden tagjának. Ez a figyelmeztetés szükséges, de bizonyos célra is fog vezetni, mert mivel más dolgokban, a maga ügyében is a jogos, valóságos közvéleményt képviseli a sajtó, azt a közvéleményt, mely velünk együtt erősen tiltakozik a sajtószabadság megrontása, kiforgatása és elkönfiskálása ellen.

Nem a sajtó és nem a hírlapírók ügye ez csupán, de az egész országé, az egész társadalomé, melynek érdeke és követelése, hogy a közvélemény minden kérdésben hűségesen tolmácsoltsék azzal a nem korlátlan, de szükséges szabadsággal, mely nélkül nem létezhetik nyilvános bírálat és amely mégis magában rejti a biztosítékát annak, hogy bűnhődnie kell, aki visszaél a sajtószabadsággal.

Egyáltalán ma is és mindörökké találó Deák Ferencz elve, hogy az egész sajtótörvény kimeríthető abban a pár szóban: csak

mesterek akadémiaja, sem a „Pesti művelt társalgó“, sőt még egy garmada regény sem.

Némely, haragjától elragadott, elvakult embert látva, még ha teljesen idealista volnék is, a reális gondolkodásu természetűdök nézetéhez kezdek csatlakozni, kik az őseibert, mint vadállatot mutatják be, mert valóban némely ember állatias durvaságában oda süllyed, annyira megfélemedezik emberi méltóságáról, hogy lealázza magát gyáván — egy nő, gyermeket, aggot vagy olyan szolidabb polgári állásu egyént inzultálni, kinek vagy csekély ereje, vagy hivatalos állása lehetetlenné teszi még a védekezést is.

Az ily állatias ember számára nincs mentesség, még ha volt is igaz oka tetteire, mert ép a nagy erőnek és hatalomnak legszebb kiegészítője a kegyelem és szelid elnézés.

A valódi *gentleman*, ha érzi is magában valaki iránt, hogy: — Haragszom rád! — akkor is *gentleman* marad!

Biás bölcs mondása mellé még csak egyet ajánlok embertársaim figyelmébe, a bölcsök legbölcsőbbikének, Jézusnak szent szavait:

— A ki téged megdob kövel, dobd vissza kenyérrel! . . . aztán fordíts neki csendesen hátat . . .

igazat szabad irni. Tökéletesen elég ez jognak is, korlátnak is és megérheti azzal a társadalom, a sajtó és az igazságszolgáltatás egyaránt. Még akkor is, ha a gyakorlatban nem mindig eszményileg élnek egyfelől a sajtó szabadságával, másfelől az igazság kiszolgáltatásával, amint bizony megtörténik ez gyakran.

De hova jutna még a dolog, ha az érvényesül, amit a kormány akar és amit elég helytelenül és önértet nélkül a neki tetszeni vágyó ugynevezett szakférjak is támogatnak olyan véleménynyel, mely nem is lehet a meggyőződésük szerint való. Ha bekövetkeznék az, hogy a magánbecsületet érintő sajtóvétségeket kivonják az esküdtszékek hatásköre alól és a járásbírók, illetőleg a törvényszék elé utalják, mint akár a kofapöröket? Hol lesz ez esetben a biztosítéka annak, hogy a magasabb közérdek jogos védelmében a sajtó élhessen a közitélet tolmácsolásának jogával és kötelességével, amiért felelős ma is, de az esküdtszék előtt, ahol a támadás szükségét vagy indokoltságát maga a társadalom ítéli meg és ahol sok példának döntő tanúsága szerint eléggé utoléri a bűnhődés mindenkor azokat, kik jogosulatlanul intéznek a magánosok ellen hírlapi támadást, akár a szerkesztő felelőssége alatt álló szövegben, akár még a nyilttérben is.

És van még több sérelmes része is annak a tervezetnek, mely a bűnvádi eljárás életbeléptetésének keretében a sajtó megrendszabályozását tartja szem előtt, mikor szigorú büntetés alá helyezi a hírlapírókat „a följelentés stádiumában“ levő ügyekről történő közlésekért, minden közelebbi megjelölése nélkül annak, hol és meddig tart ez a stádium, mert hiszen ugy is lehet azt érteni bizonyos vonatkozásokban, hogy a nyilvánosság elől a jogerős elintézésig végkép elzárassanak oly dolgok, melyeknek megősmérésére a közönségnek valósággal szüksége van.

Helyesen és találóan jellemezte ezt a Budapesti tartott újságírógyűlés úgy, hogy ilyen eljárás mellett a legtisztességesebb kötelességteljesítésben járó újságírók visszavonulnának a szédelgők és családok üldözésétől, a mi az amugy is szapora üzleti visszaéléseket teljesen rászabadítaná a közönségre. Más szóval odavezetne ez, hogy üldöznek a bűnök üldözőit és azok elkövetőinek adnának tág teret és kényelmes működési alkalmat, vagyis az állam a sajtószabadság helyett oltalmazná a szédelgési és garázdálkodási szabadságot, a mi tán még sem tartozik egészen az állami feladatok közé.

Röviden összevonva, ezek a sérelmek sorakoztatják most az újságírókat a maguk között, azonban a nagy közönség jogainak becsületes megóvására és bizonyára a legteljesebb rokonszenvvel találkozik mindenféle az akció, melyet indítanak, hogy megtartsák a sajtóügyek számára az eddigi esküdtszéki fórumot és ne szolgáltatassák ki azokat ítélezésre a bíróságoknak, vagy éppen egyes bírónak, a kiknek függetlensége iránt teljes tisztelettel viseltetünk ugyan, de a kik közt mégis akadtak már — mondjuk — kivételek, a kiknél irányadó volt a politikai szempont, vagy más valamely indok avagy hangulat és nem a megokolt szabadság.

Ebből az okból és száz más érvből is az az újságírók, azok, a kik Budapesti tanácskoztak és a sajtó munkásai mind ragaszkodnak az 1848. évi tizennyolczadik törvényezikben letett alapelvhez. A gyűlés tehát a bűnvádi eljárás életbeléptetéséről szóló javaslat tervezetének azon intézkedéseit, hogy egyes sajtóvétségeket az esküdtek bírászkodása alól ki akar vonni, valamint a bírói gyakorlat azon irányzatát, hogy a sajtó útján elkövetett kihágásokat a közönséges bírászkodás körébe utalja, a sajtószabadsággal, a társadalom érdekeivel, a nemzeti hagyományal és törvényeink szellemével ellenkezőnek s már azért is időszerűtlennek tartja, mert az uralkodó szabadforgalmi rendszer mellett, a sajtószabadság mellett az amugy

is szapora csalárdságok, szédelgések és visszaélések mértéktelen elszaporodására fog vezetni.

A kérdés e szerint az, ezt akarja-e a törvényhozás, vagy pedig akarja a sajtószabadságot, melyért az ősök küzdöttek és a melynek olyan sokat köszönhetnek az utódok.

„Nincs cserepes tanyánk“

vagy:

Leó szava.

(Szomorú ének 36 versben, melyben elmondatik némely tisztviselőknek házépítés iránti hajlandóságuk és *Leó* által való cserbenhagyatásuk.)

1. Az időnek teljességében elkövetkezek, hogy nem vala többé lakozásra való hely Júdeában.)*

2. Annakokáért kénytelenek valának a publikánusok, — kik hivatalnokoknak is nevezetnek — istállóknak való lakásokban megszállani.

3. Mondának pedig mindnyájan: „A rókának vagyon barlangja, de a szegény ember fiának nincsen a hová fejét lehajtsa.“

4. Előállá azért a sok közül egy, a Mildneriusoknak nemzetségekből és mondá:

5. Építsünk magunknak háromhelyiségű hajlékokat, egyet *nekem*, — a többit a többieknek.

6. Azok pedig mondának: „Te mondád.“

7. Elkimenének azért a főpap mezejére, mely a népnek kertje mellett, a koponyák hegyének alatta vagon.

8. Némelyek akkor a harmincz kékbankópénzt elővevén, mondának:

9. Vegyük meg a főpap mezejét e pénzen, mely „vox“-nak ára.“

10. Némelyek pedig, kik 30 kékbankónál kevesebbet vőnek, kezdének zúgolódni, hogy az ő szavazatuk árából a házhely ára ki nem telenék.

11. Előállá azért újra egy, ki neveztetik *Menszáros*-nak, mondván:

12. A mi atyánknak Leónak (ki oroszlánnak is hivatik) több hajlékokra való pénzei vagynak, elmegyek, hogy megkérjem ti nektek azokat.

13. Némelyek pedig kételkedének.

14. Szóla azért nékik újlag *Menszáros*, mondván: „Balgatagok és rest szívűek, avagy nem vehet-e a mi (hon)-atyánk mindennap két kupont és mégis — mondom nektek — csak egy is nem vész el azok közül, nemde nem drágábbak vagytok-e ti neki azoknál?“

15. Elálmlétkodának azért e beszédekre, a kik hallják vala és megnémulának.

16. *Menszáros* pedig vevén az ő botját, felméné a fővárosba, a kereskedelem bankjának házába és mondá Leónak:

17. Atyánk, ki már egyszer megenyhítéd égető szomjunkat, megnevdesítvén a mi nyelveinket, küldjed hozzánk újból Lázárt, ki vigan lakozik a K.-Hunyadon, mert mi szörnyen gyötrettetünk az Urak-utczai sárban.

18. Ő pedig mondá: Megvagon irva: „Nem jó a fiaknak kenyeröket elvenni és az ebeknek dobni.“

19. Felele pedig neki *Menszáros*, mondván:

Nemde az ebek is nem a morzsákkal táplálkoznak-e, melyek az ő urok asztaláról lehullanak?

20. Mondá akkor *Leó*: Fiam, a te hited tégedet megtartott, eredj el békességgel s hirdesd a gyülekezetben, hogy a mit kérendettek a (hon)-atyától, mindenek megadtnak nékik.

21. Megjövén pedig *Menszáros* a gyülekezetbe, az ő arcza mint a napnak fényessége és az ő jókedve mint a kecskegödölyéknek jó kedvök.

22. A kik pedig rátekinének, hittek vala.

23. Akkor mondá nékik: Bizony mondom néktek, hogy nem isztok a Ruzsin új terméséből, mielőtt azt saját hajlékotok tornáczában elfogyaszthatnátok, mert a ti atyá-

*) Miskolcznak is hivatik.

toknak Leónak gondja vagyon ti reátok s az ő tudta nélkül körületek csak egy szavazat is el nem veszhet.

24. Lón pedig egynehány napok mulva Leónak lerándulása Judeába, hogy szavát beváltaná.

25. Akkor találkozik a farizeusokkal, kik házi uraknak is mondatnak.

26. Azok pedig mondának neki: „Nemde nem te rontod-e le házunk bérének magasságát, ki a tisztviselők telepét 3 hónap alatt felépítet? Vondd vissza szavadat, szabaddítsd meg pénzedet és minket!”

27. Ő pedig mondá: „Ne féljete, még ma velem lesztek a . . . *Seper*-szállóban.

28. Béméven azért a vendégfogadó házba, találának ott egy szépen megékesített helyet, a hol lakmározának vigan.

29. Akkor szóla Leó példabeszédek által, mondván: „Az egészségesek nem szorulnak orvosra, ti mindnyájan mamelukok vagytok, elmegyek a „Koronába“, hogy a balról álló iparosokat megtérítsem.”

30. Akkor béméven egynémelyekkel, a kik őt követék vala az iparosok bái gyülekezetébe és ott leüle.

31. Akkor egyike a főembereknek hozzájárulván, kezeit reáveté és mondá neki: „*Effata*“, azaz *nyilatkozzál* meg.

32. A zsidók közül pedig a negyvenedik (XL) előhozá nagy sietséggel a hat követérek egyikét, melyek valának a zsidóknak tisztulásukra.

33. Ő pedig „*nyilatkozzék*.”

34. Akik pedig, kik ezt látták vala a mamelukok közül, ruhájukat megszagatván, szörnyen restelkedének ő miatta.

35. Előállván azért Mildnerius, mondá azoknak, a kik hittek vala: Vegyétek eszettekbe, miképen megvagyon irva: A hit, ha jó cselekedetei nincsenek, megholt ő magában.

36. A publikánusok pedig elbúsulván, melöket verik vala és nagy fenszóval éneklének: „*Nincs cserepes tanyánk*.”

Haba-kukuk!

H I R E K.

— **Márczius 15. Miskolczon.** Miskolcz város hazafias lakossága ez évben is lelkesen fogja megünnepelni a nemzet újjászületésének nagy napját. Mint már említettük, az ev. ref. egyház Kossuth-utcai templomában hálaadó istentisztelet lesz, mely alkalommal *Tóth Daniél* esperes-lelkész imát mond, a közönség ima előtt a „Hymnust“, ima után a „Szózat“-tot énekl. — Délután 3 órakor a Korona-szálló dísztermében a Tanügyi kör tart ünnepélyt. Az ünnepi szónok *Csik Daniél* püspöki titkár és ev. ref. főgimnáziumi vallásnár lesz. Beszéd előtt és beszéd után a dalár-egylet fog hazafias dalokat énekelni. Este 7 órakor a főgimnáziumi ifjuság a szokásos fáklýásmenet után a Szemere Bertalan sirjánál tart ünnepélyt. Este 8 órakor a Korona-szálló földszinti hangversenytermében társas vacsora lesz, mely alkalommal két dalárda: a polgári dalosegylet *Tóth Ferencz* karnagy vezetése mellett és a vasuti dalkör *Ruitkay* Menyhért karnagy vezetése mellett fog szerepelni.

— **Márczius 15. a megyében.** Nemesak Miskolczon, a vármegye székhelyén, hanem a vidéken is folynak az előkészületek a szabadság ünnepének megülésére. Ugy értesülünk, hogy Mező-Kövesden, Mező-Keresztesen, Mező-Csáthon, Szendrőben, Sajó-Szentpéteren és még több köz-égben fognak hazafias ünnepet ülni. Helyesen van ez így. Minden községben, a hol magyarok laknak és magyarán éreznek, meg kellene ünnepelni ezt a szent napot.

— **Márczius 15. Mező-Kövesden.** Nemzetünk újra ébredésének 49-ik évfordulója alkalmával, azaz f. évi márczius hó 15-én Mező-Kövesd városa hazafias polgársága ünnepélyt

rendez. Az ünnepély rendje a következő: Márczius 15-én délután 4 és fél órakor gyülekezés a templom-téren, hol a dalár-egylet induló éneke után a menet — a különböző egyletek zászlóikkal és zenészővel — kivonul a helybeli sirkertbe a mező-kövesdi útközvetben elesett s ott eltemetett honvédek sirjához. A sirkertben a dalár-egylet éneke után az első sírnál *Schönviczky* László tart beszédet a márcziusi napokról, ezután *Szép* Lajos mező-kövesdi iparos fog hazafias költeményt szavalni; mely után a hazafias polgárok elvonulnak a másik sírhoz, hol *Hock* János, a kerület országgyűlési képviselője fog beszédet tartani, mely után *Szabó* Antal alkalmi szavalata következik s ezek közben a dalár-egylet hazafias dalokat fog előadni s a sirok megkoszorúztatnak. Az ünnepély befejezésével a menet a kiindulási helyre tér vissza, hol a dalár-egylet befejező éneke után eloszlik. Este 8 órakor társas összejövetel lesz a „Korona“-vendéglő helyiségében. Hisszük s reméljük, hogy Mező Kövesd város környékének hazafias lakossága sietni fog leróni a kegyelet adóját, a nagy eszmék és azon egyének iránt, kik hazájuk szent szabadságáért harczolva, vérezték el. *A rendező bizottság.*

— **Reif Illés** posta- és távirdataácsos, a miskolcz-i posta- és távirdatahivatal megvizsgálása és a segédtszti vizsga megejtése végett tegnapi városunkba érkezett.

— **Göressy Kálmán** kir. tankerületi főigazgató a miskolcz-i gimnáziumok megvizsgálása után tegnapi délelőtt székhelyére Debreczenbe utazott.

— **Katonai hír.** A 15-ik gyaloghadosztály helybeli *intendaturájában* a következő változás állott be és pedig az eddigi intendáns, *Preiss* József Bécsbe helyeztetett át, a cs. és k. közös hadügyminiszteriumba, míg helyébe *Schrutek* Ödön, intendánsi teendőkkal megbízott cs. és k. official lépett.

— **Városi közgyűlés.** Miskolcz város képviselőtestülete e hó 11-én délután 3 órakor *Soltész Nagy* Kálmán polgármester elnöklété alatt rövid ideig tartó közgyűlést tartott, mely alkalommal a következő tárgyak nyertek elintéztést: *A városi tagbirtok* bérbeadásáról szóló tanácsjelentést, mely szerint a Sajóninneri rész holdanként 12—13 forintjával, a Sajóntuli rész 11 frt 95 krajczárjával bérbeadatott, jóváhagyta a közgyűlés. *A fogyasztási illetékek* beszédésére vonatkozólag határozatba ment, hogy a sörfogyasztási adók kezelését a városi fogyasztási hivatal eszközölje, a többi illetékek beszédésére továbbra is a vasut kéressék fel. Az iparosoktatást és háziipart terjesztő egyesület kérelme folytán a közgyűlés elhatározta, hogy a *női ipartanműhelyt* a város vegye át s megbizta a polgármestert, hogy az intézet vagyonának átvétele iránt a nevezett egyesület elnökségével lépjen érintkezésbe és egy második tanítónó fizetésére szükséges 500 frt évi segélynek kieszközölése végett a miniszteriumnál tegye meg a szükséges lépéseket. *Soltész Nagy Kálmán* polgármester a város mellékutcainak jókarba helyezésére vonatkozólag a *községi közmunka* kivetését mellőzendőnek tartja; e helyett javasolja, hogy egyelőre a Geró-, Lovagda- és Gyár-utczáknak jókarba helyezésére 12,000 frt kölcsönt vegyen föl a város a kövezetvám-pénztár terhére; a kölcsön négy évi visszafizetés kötelezettsége mellett városi alapokból vétetnék föl. A közgyűlés a javaslatot elfogadta. *A tűzér-laktanya* területén szükséges csatornázás és tűzoltó felszerelés céljaira 8000 frt költség a tiszta bérjövedelem terhére megszavaztatott. *A Nagy-Hunyad-utca szabályozásához* szükségelt Greuter-féle telekrész kisajátítása bírói ítélettel befejeztetett, a telekrészért fizetendő 3884 frt a polgármester kezéhez kiutalványoztatott; a közgyűlés egyuttal meghatalmazást adott a polgármesternek, hogy a Greuter-féle teleknek többi részére — mely a Nagy-Hunyad-utca 19 méterre kiszélesítésének vonalába beleesik — szintén indítsa

meg a kisajátítási eljárást. A régi vágóhidhoz vezető út szolgálmi jogának ügye, a jogügyi szakbizottságnak kiadatott. Ezzel a közgyűlés véget ért.

— **Az a bizonyos dohánygyár.** Azt a bizonyos dohánygyárt, a melyet Miskolcz város is óhajtott — csakugyan megkapta Mármaros-Sziget. A dohánygyár ügye ugyanis el van intézve, még pedig Mármaros-Sziget kívánsága szerint, amit az is bizonyít, hogy a pénzügyminiszter máris leküldte egyik tisztviselőjét Mármaros-Szigetre azzal a megbizással, hogy megfelelő épületet keressen az új dohánygyár részére és a munkáviszonyokról is tájékozódjék. Az új dohánygyár kisebb lesz az eddigi dohánygyáraknál s inkább csak olcsóbbrendű, tiszavidéki dohányt fog feldolgozni. Mindezek daczára pedig nem fog csökkenni Miskolczon a mamelukhúség, hiszen talán épen ennek tudatában nem találta azt szükségesnek a kormány egy dohánygyárral támogatni.

— **Az országos dalárünnepély pályázata.**

Magyarország dalegyletei a jövő 1898. évben — tudvalevőleg — Aradon tartják az országos dalárünnepélyt. Az ünnepély alkalmára szükséges versenydarab megírására az országos magyar dalárszövetség elnöke már kihirdette a pályázatot. A pályázat feltételei a következők: 1. A pályadíj 200 korona (aranyban). 2. A szövegköltemény szabadon választható; lehet hazafias, hősiés vagy lírai, de mindenesetre az országos ünnepély méltóságához illő. 3. A szövegkölteménynek magyar versmértékűnek, a megzenésítésnek pedig magyar szelleműnek kell lennie. 4. A pályamű tisztán férfi-négyesre irandó, vezérkönyvalakban s minden zenekíséret nélkül. 5. A zenei kidolgozásnak szabatosnak s nem inkomponálnak, hanem egy formailag, mint zeneileg átdolgozottnak (durchcomponirt) kell lennie. 6. A pályamű idegen kézzel irva s a szerző nevét rejtő jelíggel levélkével ellátva küldendő be. A jelige a pályaműre is reá irandó. A pályaművek folyó 1897. évi április hó 15-ik napjáig az egyesület elnökéhez (Budapest, IV. ker. Borz-utca 7. szám) küldendők be.

— **Gözmalmi gyűlés.** A Borsod-Miskolcz-i Gözmalom e hó 7-én tartotta évi rendes közgyűlését báró Vay Elemér elnöklété alatt. A gyűlésen mindössze 16 részvényes jelent meg, de akik összesen 2300 drb részvényt képviseltek. Az igazgatóság jelentésében foglaltakat mint közhitelű s általában elfogadott tényeket a gyűlés magáéva tette s a kinyomatott jelentést fel sem olvastatta. Az igazgatóság kizárva a malom-üzlet köréből minden másféle spekulációt, egyedül örleli haszonra fektette a sulyt, a mit el is ért, igyekezőn különösen raktári készletét lehetőleg minimumra szorítani, A múlt évi üzleti nyereség összesen 80278 frt 12 kr., a melyből részvényenként 10 frt fizettetett osztalékul. A rendkívül meglepő eredményért *Lichtenstein* József indítványára jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott az igazgatóságnak és *Schrecker* Lipót vezérigazgatónak. Az igazgatóságba dr. *Tarnay* Gyula és *Lichtenstein* József a felügyelő bizottságba dr. *Glós* Károly, *Maunheimer* Leó, *Melczér* Géza és *Mikuleczky* István választottak meg.

— **Egy katona kiténtetése.** A krétai háboru hire most már a falvakon is elterjedt s nem kis aggodalmat okoz a legényeknek s ezek szüleinek, hogy most a tengeren tulra háboruba kell indulni. *Dudás* Pista is ezen tündött a borsodmegyei Böcs községben és félve gondolt arra a pillanatra, midőn övétől el kell szakadnia s elindulnia hazulról, hová talán soha többé vissza nem tér. . . Mialatt e komor gondolatok foglalkoztatták, behívást kapott a katonaságtól. Csüggedten rándult fel *Kassára*, de nagy volt az öröme, midőn megtudta, hogy nem kell a háboruba mennie, hanem a behívást csak azért kapta, hogy bátorságáért nyilvánosan megdicsérhesék. *Dudás* Pista t. i. *Prijepoljában* (Bosznia-ban) a *Lim* folyó áradása alkalmával saját életének kockáztatásával megmentette három

tisztnek és öt közlegénynek életét s ezért a hősi tetteért a legfőbb hadur az *ezüst érdemkereszttel* tüntette ki. Az ünnepély a főutcai új kaszárnya udvarán ment végbe, a hol Netuschil altábornagy és Neuhold ezredes vezetésével a 34. gyalogezred (melyben *Dudás Pista* szolgált) ünnepi díszben jelent meg. A király ajándékát maga az altábornagy tűzte a bátor, de ezuttal remegő katonára mellére s az ezredes magyar nyelven szép beszédet intézett hozzá, melyben hangsúlyozza, hogy a vitézség mindig elismerésben részesül s így az a bátor katonára, ki saját életét tette kockára, hogy embertársainak életét megmentse, szintén megkapta a király ajándékát: az ezüst érdemkeresztet s óhajtja, hogy ez az eset példáljon katonatársainak a vitézségre s elzántságra. Mikor az ezredes szavait befejezte, a kaszárnya magas falai között egy dörgő „éljen” hangzott fel a katonák ajkairól. Mikor pedig délben a boldog életmentő katonára a pályaudvarra ment, az ő tiszteletére az étkezőteremben nagy lakomát csaptak, melyen az ezred tisztjei közül is számosan jelentek meg. Mikor a lakomának vége volt, elkísérték *Dudás Pistát* a kupéhez, ki az ezred költségén gyorsvonaton ment falujába, hogy agg szüleinek bánatát eloszlassa s mátkájára keblére boruljon.

— **Próbabál.** *Kinszky* Károly e hó 6-ik bálján, valóban elragadó, bájos képet nyújtott a *Korona-szálló* díszterme. Emelte a bál jelentőségét, hogy a jó *Kinszky* bácsi ezuttal 25 éves jubileumát ünnepelte. Huszonöt évig tanítani a tánczot; respektábilis idő. És ha a huszonöt év előtti „tanítványok” véletlenül találkozót adtak volna egymásnak a bál napjára, érdekes képnek lettünk volna tanúi. Az egykori tanítvány mint mama, vagy pláne nagymama... No, de térjünk vissza *Kinszky* bácsihoz, kit hálás tanítványai értékes girandollal tiszteltek meg, mely szép emléktárgyat *Kiss Olga* által elmondott egyszerű, de szívből fakadó beszéd kísért. A terem egy trónterem képe volt berendezve, a hol a trónon a két bájos kis rokokó-alak: *Markó Lénárd* és *Görgey Etelka* foglaltak helyet, előttük elvonult az egész táncznépség, majd ezek élén a két apróság végtelen bájjal nyitotta meg, ugyancsak a rokokó-kor tánczával: a meaneut az udvari bált. És ezután egymást követték a különböző gyakorlatok, tánczok, a melyekkel alig tudott betelni a közönség. Ezek között különös feltűnést keltett a tiroli táncz, a melyet igen ügyesen lejtettek *Máté Ödön* és *Ferbstein Berta*. Befejezte pedig az egészet a tánczok legszebbje, a magyar soló táncz. A közönség mind a terembe tódult, hogy láthassa azt és gyönyörködhesse benne. És valóban gyönyörködött is, mert igazán szépen adták elő. Ezuttal két pár tánczolta, u. m: *Markó István* *Koos Margittal* és *Nádpataky Bandi* *Kun Margittal*. Valóságos tapsvihar jutalmazta a tánczosokat a szép magyar táncz ügyes és kifejezésteljes lejtéseért. Azután a nagyok mulatsága következett, a mely majdnem reggelig tartott.

— **Husvétii tanulmányi kirándulás Olaszországba, Velenczéig.** Rendezi: dr. *Halász Sándor* tanár. (Aki kétszer volt már Velenczében és a viszonyokat kitűnően ismeri.) Az utazás tart 1897. ápril 10-től ápril 22-ig. **Utirány:** Miskolcz, Budapest, Zákány, Zágráb, Károlyváros, Fiume, Szt.-Péter, Nabresina, Görz, Cormons, Udine, Treviso, Mestre, Velence, Trieszt, Adelsberg, Fiume, Zágráb, Budapest, Miskolcz. Indulás Miskolczról (tiszavidéki pályaudvar) gyorsvonattal ápril 10-én, reggel 9:38-kor. (A Miskolczon csatlakozóknak reggel 8 órakor már a pályaudvaron kell lenni, hogy a kellő intézkedésekre idő legyen.) Érkezés Budapestre 1:30 délben. Közös ebéd a keleti pályaudvar evőtermében. Indulás Budapestre 2:50 délben gyorsvonaton és érkezés Fiuméba másnap reggel, azaz ápril 11-én 6:20 kor. (Közös vacsora a zágrábi pályaház evőtermében esti 10—11 óra között.) Elszállásolás Fiumében egyik első-

rangu hételben, ugyanott reggel 7 órakor közös reggelizés. Reggeli után séta a városban. A kikötő, az árucsarnokok, a színház, a vasuti forgóhid, a delta, a m. kir. tengerészeti hatóság tengerészeti felszerelésének és *József m. kir. főherceg* kertjének és villájának megtekintése. Közös ebéd a szállodában. Ebéd után kirándulás gőzhajón *Abaziába*. Ápril 12-én, a közös reggeli után délelőtt megtekintjük a dohánygyárat, a petróleumfinomítót, torpedógyárat és papírgyárat. Azután közös ebéd lesz a hételben. Ebéd után pihenő, majd elutazás Fiuméből 4:25 délután és megérkezés Görzbe 9:42 kor este. Elszállásolás és közös vacsora egy elsőrangú szállodában. Ápril 13-án reggel 7 órakor közös reggeli a szállodában, séta a városban és Görz gyönyörű vidékének megtekintése. Indulás Görzbe 10:12 délelőtt gyorsvonaton és megérkezés Velenczébe 2:15-kor délután. Elszállásolás a grand hétel *Viktoriában* és közös ebéd. Ebéd után egy kis pihenés, aztán séta a városban. Megtekintése a *Márkus-templomnak*, *harangtoronynak*, *óra toronynak* és a *Piazetta-nak*. Este 7 órakor közös vacsora és azután csónakázás a tengeren a kivilágított nagy csatornán, hol naponként olasz népének mulattatják a közönséget.

Ápril 14-én, 15-én és 16-án is Velenczében leszünk. A napi programot a szállodában a közös étkezés alatt állapítom meg. Megtekintjük Velence összes nevezetességeit, ugymint a *Doge-palotát* és a *börtönhelyiségeket*, a *sóhajók hidját*, minden nevezetesebb templomot, a *szépművészetek csarnokát*, a nevezetesebb palotákat, a *csipkegyárat*, *üvegyárat*, a *népkertet*, a *temetőt*, *Lidó szigetét* stb. Nagypénteken, ápril 16-án éjjel 12 órakor *Lloyd-gőzösön* (I. osztályon) tengeri hajózás *Triesztbe*, megérkezés ápril 17-én reggel 6:30-kor. Elszállásolás és közös reggelizés elsőrangú szállodában. Azután séta a városban, a kikötő, árucsarnokok, a nevezetesebb templomok és a *Lloyd hajógyáranak* megtekintése. Ebéd után kirándulás *Miramarba*, *Miksa* a volt mexikói császár tündérpalotájába és kertjébe. Másnap megismerjük a kissé távolabb fekvő *trieszti temetőt*, mely messze vidéken ritkítja párját, továbbá a muzeumokat, emlékeket és köztereket stb. A részletes programot esetről-esetre fogom megállapítani.

Ápril 19-én indulás *Triesztből* reggeli 7:45-kor gyorsvonattal, érkezés *Adelsbergbe* 10:10-kor délelőtt. Egy kis pihenés után megtekintjük a világhírű *cseppkőbarlangot*. 2 órakor közös ebéd a „*Magyar Korona*” című jó hírű szállodában. Indulás *Adelsbergből* 7:04 este és megérkezés *Fiuméba* 9:02 este. Estebéd és elszállásolás elsőrangú szállodában. Indulás *Fiuméből* ápril 20-án 10:14-kor délelőtt és megérkezés *Zágrába* 6:36 kor este. Estebéd és elszállásolás elsőrangú szállodában. Ápril 21-én megtekintjük *Zágráb* nevezetességeit; a *dómot*, *színházat*, *egyetemet*, a *Zrínyi-téri muzeumot* és a szép *Maxim-parkot*. Indulás *Zágrábról* ápril 21-én este 7:37-kor és megérkezés *Budapestre* ápril 22-én reggel 8:20 kor. Indulás *Budapestre* 8:55-kor és megérkezés *Miskolczra* 2:02-kor délután.

Tudnivalók. A 13 napig tartó tanulmányi kirándulás II. oszt., többnyire gyorsvonatu vasuti jeggyel (*Lloyd-gőzhajón* I. osztályu) teljes uri ellátás- és szállással együtt személyenként száz forint. Részt vehet a mindkét nemű tanuló ifjuságon és tanárokon kívül minden tanügybarát és szülő, urak és hölgyek, valamint 10 évnél idősebb gyermekek is. Jelentkezni lehet személyesen vagy levélben a tanulmányi utra való részvételre f. évi márczius hó 28-ikáig alulírott nál; a jelentkezés alkalmával lefizethető, vagy egyidejűleg a postán megküldhető az egész utiköltség is, de 50 forintot okvetlen le kell fizetni a jelentkezéskor, a másik 50 forintot legkésőbbben április 10-én az utazás megkezdése előtt a miskolczi (tiszavidéki) pályaudvar I.—II.-od osztályu várótermében, ille-

tőleg *Budapest* a keleti pályaudvar I. oszt. evőtermében okvetlen le kell fizetni, a mit alulírott nyugtázni is fog. Ruházatból csak a legszükségesebbet kell hozni és oly táskába kell azt tenni, hogy azt mindenki maga is könnyen vihesse és elhelyezhesse *Jäger-ing-*, *felső-kabát* vagy *plédre* és *pléd-szíjra* okvetlenül szükség van, mert az *adelsbergi barlangban* és a *Karszthegységben* hideg szokott lenni. Tanácsos két pár *cipőt* is hozni, nehogy esős időben átfázzanak lábaink. Az utazó táskára a tulajdonos nevét szembetűnően és olvashatóan kell ráírni. A résztvevő mindkét nemű tanulóknak jelenlevő szülőik és alulírt, illetőleg neje felügyelete alatt állanak és a társaságot sehol el nem hagyhatják. A részletes program alulírott nál bármikor kapható *Miskolcz, 1897. márczius 12-én. Dr. Halász Sándor*, tanár. Lakik: *Városháztér 10-ik szám.*

— **Nyilvános köszönet.** A miskolczi ev. ref. női filléregylet péztárába legközelebb az alább irt adományok folytak be: *Özv. Lachs Gyuláné* urnő által boldogult férje emlékére (*Gross Józsefné* urnő utján) tett alapítvány 25 frt, a *Borsod-miskolczi hitelbank* évi adománya 25 és a miskolczi takarékpénztáré 20 frt. Mely kegyes adakozásért egyeletünk nevében hálás köszönetét nyilvánítja *Miskolcz, 1897. márczius 11. Özv. Patay Gyuláné*, egyleti elnök.

— **Tiszay Dezső** színházunk jeles igazgatójának ma este van a jutalomjátéka. Szinre kerül *Szegény Jonathan*. Ennél az alkalomnál azonban nem az a fontos, hogy mi kerül színre, hanem az, hogy *Tiszay Dezső* nek van a jutalomjátéka! Mi nagyon jól tudjuk, hogy *Tiszay Dezső* a miskolczi színpártoló közönség kegyében az első helyet foglalja el, épp azért nem is tartjuk szükségesnek a közönség buzditását, csupán figyelmeltetéképp regisztráltuk a hirt, hogy a mai est *Tiszai* jutalomestéje lesz.

— **Jutalomjáték.** *Szerdán e hó 17-én* lesz színtársulatunk legszorgalmasabb és közszeregetben álló tagjának, *Németh Jánosnak* jutalomjátéka. Szinrekerül az „*Ember tragédiája*”, igen mulattató, énekes bohózat, 12 képben. Kedves kötelességet teljesítünk, midőn színtársulatunk közkedvelt komikusának, *Németh Jánosnak* jutalomjátékára előre felhívjuk a közönség érdeklődését és annak lelkes pártolását melegen figyelmébe ajánljuk.

— **Színházrovatunk**, a lap helyszüke miatt a jövő számra maradt.

— **Alapos oktatás felnőtteknek!** Az egyszerű és kettős könyvvitelt, kereskedelmi levelezést és számvetést, szép és helyesírást, valamint a váltoísmét a legújabb gyakorlati és könnyű felfogásu tanulmányok alapján minden irástudó nálam, ugy magyar, mint német nyelven a legrovidebb idő alatt alaposan megtanulhatja. *Spronz Dávid*, néptanító. Lakik: *Kis-Hunyad-utca 64. sz.*

Közönség köréből.*)

Le a pióczákkal!

Szegény jó magyar nép, az istennek de sok bogara és férgé élőködik te rajtad! Te behunyod a szemedet s delejes álomba merülve engeded, hogy ezek az átkozott férgek a te egészséges piros véredet kiszípolozzák!

A vérszopó férgek között — melyek a magyar gazdaközönség testén táplálkoznak — legfálskabb étvágyuk van a — *biztosítási pióczáknak*. Más jóra való piócza, ha egyszer teleszította magát, önként leesik; de a *biztosítási piócza telhetetlen*. Minél többször jól lakik a véredből te szegény magyar nép, annál görcsösebb erővel s mohóbb falánksággal ragad rád s addig le nem esik, míg utolsó csepp véredet ki nem szívja, vagy a

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

mig te magad erővel le nem szakítod a testről.

Most válassz: kihagyod-e szipolyozni az utolsó csepp véredet is vagy leszakítod magadról a pióczákat? ... Gondolkozzál!

Meg vagyok arról győződve, hogy a te józangdolgozós eszed rögtön kitalálja, hogy a „biztosítási pióczák” nem mások, mint a külföldi biztosító részvénytársaságok, melyek egyenesen azért alakultak, hogy a szegény nép véres verejtékén szerzett keserves filléreiből milliókat rakjanak össze, vágjanak zsebre és hurcoljanak ki a külföldre.

S tudod-e, hogy a Magyarországon működő részvénytársaságok eddigelé mennyi vagyont gyűjtöttek össze? ... Elborzad az ember, ha meggondolja, hogy az a vagyon 115, mondd: *száztizenöt millió forint!* Hát még ezen kívül *hány száz millió forint* mehet az az összeg, a melyet a vezérigazgatók, titkárok és a többnyire *külföldön lakó részvényesek zsebre vágottak!* ...

Te fizetted ezt mind szegény jó magyar nép! S a mig ezek a pióczák a te pénzedből fényes palotákban élvezik az élet ezerféle örömeit; addig te nyomorral küzdve, éhező családod szájából veszed el a falatot, csak hogy a rémségesen magas biztosítási díjakat kifizethesd!

Magyarország a biztosító pióczáknak valóságos paradicsoma, Kánaán-földje. Ha valamelyik külföldi államban az öntudatra ébredt nép szövetkezete kipusztította a maga területéről a vérszopó részvénytársaságokat; azok mind ide menekültek, itt ütöttek tanyát és vidám tort a te bőrödre oh jámbor magyar nép! Valóságos sáskajárás az, a mint ezek a külföldi részvénytársaságok megindultak s beözönlöttek ebbe a szerencsétlen országba, hogy félaljanak, elpusztítsanak itt mindent! Tamerlán tataresordái nem tettek annyi pusztítást az ország vagyonában, mint a külföldről ide vándorolt „Generali”, „Equitable”, „Gresham”, „New-York”, „Adria”, „Triest”, „Fonciere”, „Phoenix”, „Duna” s a jó ég tudná még hányféle idegen részvénytársaság. Ezek, valamint a „francia”-ba ótott s „Bécses” vadházasságra lépett ugynevezett „Első Magyar”, mind egy-egy csatornát képeznek, a melyen a jó magyar pénz külföldre vándorol — a vérszopó pióczák táplálására.

Ezt a folytonos vérvételt, ezt az elgyöngítő érvágást hogyan tűrhetted ilyen sokáig te birkatürelmű nép?!

No de — hála a gondviselőnek! — immár vége lesz a pióczák lakmározásainak! A biztosító részvénytársaságok felett megkondukt a vészharang!

A magyar nemzet derék fiai, élükön Teleky Géza, Teleky Sándor, Andrássy Géza, Károlyi Sándor, Dessewffy Arisztid, Apponyi Albert és Széchenyi Imre grófokkal, Szőnyi Zsigmond, Bujanovich Sándor, Péchy Tamás, Komjáthy Béla, Csávossy Béla, Szilassy Zoltán, Rubinek Gyula s hazánk több előkelő férfival megalakították az „Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet”-et.

Hazánk említett nagy fiai legközelebb nyilvánosan fel fogják hívni közéletünk más kitünőségeinek figyelmét azon rútt játékra, melyet a külföldről ide toladott biztosító részvénytársaságok maguknak megengednek, felhasználván egyes előkelő állású magyar férfiak nevét és befolyásukat a magyar nép millióinak a kizsákmányolására.

A magyar biztosító szövetkezet 1894-ben kezdte meg áldásos működését s három év alatt oly nagy hódítást tett a nép körében, hogy ma már minden hazafiás és maga érdekét tekintő gazda hátat fordított a részvénytársaságoknak s a szövetkezet tagja lett.

Ezt a mesés eredményt főképpen az idézte elő, hogy ugyanazon biztosítás után a részvénytársaságoknál több mint kétszer annyi díjat kell fizetni, mint a szövetkezetnél.

Most már az a kérdés: miért olyan olcsók a szövetkezet díjai?

Azért, mert a szövetkezetnek nincsenek részvényesei, a kik a busás osztaléokra ahi-

toznak. A szövetkezet évi nyereségét nem emésztik meg a pióczák, az egészen a biztosító feleknek, helyesebben mondva: a szövetkezet tagjainak tulajdona marad. A nyereségre alakult részvénytársaság és a szövetkezet között az a különbség, hogy mig a részvénytársaságnál a test vévét (üzleti jövedelmet) a pióczák szívják ki; addig a szövetkezetnél a vér a test egész szervezetében osszik föl, hogy elősegítse az egészséges vérkeringést.

A pióczákat a szövetkezet rendkívüli sikerei annyira megrémítették, hogy most kétségbeesetten fűhöz-fához kapkodnak. Oly arczatlan hazugságokat terjesztenek a szövetkezet hitelének megrontására, hogy attól minden jóérzésű ember undorral fordul el. De hát hiábavaló ez az eszeveszett hazudozás, hiábavaló a 115 millió forintnak mozgósítása, a józangdolgozós népet hitében és meggyőződésében megtántorítani nem lehet!

Édes gazdatársam, a ki ezeket a sorokat olvasod, ha biztosító fél vagy, légy reá elkészülve, hogy a pióczák utazó futonczai téged is fölkeresnek, mert a vérszopó állatoknak az a természete, hogy áldozataikat nem szívesen bocsátják ki körmeik közül. Ezek a futonczok farizeus arcczal óva intenek, hogy a szövetkezetnél ne biztosíts, mert a szövetkezet kár esetén nem fizeti ki a biztosított összeget. Mond meg bátran az ilyen szemtelen hazugnak, hogy mutasson egy olyan embert Magyarországon, a ki a szövetkezetnél tűz vagy jég ellen biztosított s a kinek kárát a szövetkezet ki nem fizette. Ilyen eset három év alatt nem fordult elő. A szövetkezet kifizette a károkat becsületesen, a nélkül, hogy a díjpótlék kivetéseit igénybe vette volna, sőt még ezen felül 300,000 forint tőkét is letett biztosítéki alap gyanánt a tagok javára s a jövő károkat biztosítására. Ha a kezdet nehézségeit ily szerencsésen leküzdötte a szövetkezet, ennek ezután csak virágzása és boldogulása várható; mert mint mindenütt más művelt államokban, ugy Magyarországon is a biztosítás terén a szövetkezeti rendszere a jövő. A szövetkezet néhány év múlva Magyarországon is ki fogja pusztítani egytől-egyig a nyereszkes részvénytársaságokat, a vérszopó pióczákat!

Azaz is meg fog rémiteni az utazó futoncz, hogy a pénzintézetek nem adnak házadra kölcsönt, ha azt a szövetkezetnél biztosítod. Erre is csak annyit felelj, hogy *alávaló hazugság*. Tisztességes pénzintézet a maga és a hitelt kereső közönség kárára nem fogja magát ilyen rútt játékra a bosszu eszközeül felhasználni.

Ne higgy a farizeusok ámitásainak! Ha a 115 millió mozgósított futoncza előtted áll, jusson eszedbe, hogy *egyenesen a bőrödre alkuszik*.

Statisztikailag be van bizonyítva, hogy Magyarországon a biztosító részvénytársaságok csak a tüzkárdijakból évenként átlag 36 millió forintot vettek be és ebből átlag csak 14 millió forint kárösszeget fizettek ki. Hová tették évenként a felmaradt 22 millió forintot? Ennek csekély részéből bizonyára fizették a derék, munkás hivatalnokokat, a a többi pedig a herék — a pióczák nyelték el. (A tiszteletreméltó hivatalnok urakat nem támadom, ők becses szakismereteiket majd az országos magyar szövetkezetnél a szövetkezeti biztosítás felséges eszméje szolgálatában fogják gyümölcsöztetni, a magyar haza és saját javukra. Teljes lelkemből óhajtom azonban és egész örömmel hozzájárulok ahhoz, hogy az országos magyar szövetkezet, a biztosítás terén garázdálkodó részvénytársulati rendszert Magyarország területéről mihamarább kipusztítsa.)

Hát kötelesek vagyunk mi a pióczákat táplálni? ... Hát nem sokkal üdvösebb dolog, ha a pióczák rengeteg pénze a szövetkezet révén a magunk zsebében marad?!

Nyisd föl tehát szemeidet s ébredj dermesztő álmodból te szegény kiszopolyozott magyar nép! Menj és biztosítsd vagyonedat

az „Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet”-nél. Ennek a szövetkezetnek borsodmegyei és miskolci főügynöke: dr. *Halász Sándor* tanár. (Lakik most Miskolczon, Városház-tér 10. sz. alatt, 1897 május 1-től Széchenyi-utca 52. sz. alatt.) Felénél is kevesebb díjat fogsz itt fizetni, mint a nyereségre alakult részvénytársaságoknál. Később a szövetkezet még nagyobb mérvű megizmosodásával azt is elérheted, hogy ma még nem is remélt olcsó uton eljutsz a teljes kárbiztosítás nyugodt révébe.

Minden igaz magyar embernek rég óhajtott vágya teljesült akkor, midőn a magyar szövetkezet megalakult. Ha igaz magyar hazafi vagy s nem akarod, hogy pénzed a külföldre vándoroljon, akkor *biztosításaidal egyedül a magyar biztosító szövetkezethez fordulj!* S ez legyen a jelszavad:

Le a pióczákkal!

Nagy János, gazdatiszt.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Kontz Miklós.

Lapszerkesztő és kiadó:

Ruttkay Menyhért.

Főmunkatárs:

Huberth János.

Eladó szőlővesszők.

Riparia portalis sima

I. osztályu 30.000, ezre 12 frt

II. és III. vegyes 70,000, ezre 4 frt.

Portalisba ojtott:

Rizling 2500, ezre 100 frt

Chaselas 1500, ezre 100 frt.

Agnelli-féle

„Magyar kincs” burgonya

mm.-ként 3 frtért szintén

kapható

Gróber Józsefnél

Miskolczon, Nagy-Hunyad-utca 21. sz.

Kitüntetve a bpesti 1896. ezred-
éves orsz. kiállításon.

Bútorok
részletfizetésre.

Makra Mátyás utd.

gyöngyösi bútorgyárának
készítményei
kedvező fizetési feltételek
mellett kaphatók helyben

Iroda: Felső-Szirma-utca 79. sz. a

Lakás: Felső-Szirma-utca 28

képviselősnél.

Maradékok minden elfogadható árban.

Maradékok minden elfogadható árban.

➔ Teljes üzletbeszűntetés. ➔

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy **Széchenyi-utca 96. sz. alatti fióküzletemet végleg felhagyom**, miért is az ott levő összes árukat a következő leszállított árakon kiárusítom, u. m.: **100 ctm. széles gyapjukelme ezelőtt 65 kr, most 45 kr,**
120 „ „ kamgarn tiszta gyapju ezel. 1 frt 20 kr, most 60 kr,
 fekete és minden divatszínben. **120 ctm. mintázott színes divatkelme ezelőtt 1 frt 40 kr, most 1 frt. — Voilok méterenként 15 krtól hezdve 25 kr.-ig. Francia Voil de lain ezelőtt 85 kr, most 50—55 kr. — Mintázott atlas satenek ezelőtt 50 kr, most 30 kr.**

1 vég pamutvászon	ezelőtt 5 frt, most 4 frt.	1 vég kitűnő Chiffon	ezelőtt 9 frt, most 6 frt — kr.
1 „ czérna „ 33 rőf	„ 6 „ „ 4 „ 50 kr.	1 „ „ Kanavász	„ 6 „ „ 3 „ 80 „
1 „ „ „	„ 7 „ „ 5 „ — „	1 „ „ „	„ 7 „ „ 5 „ — „
1 „ kitűnő creász	„ 9 „ „ 6 „ — „	1 „ „ czérna	„ 8 „ „ 6 „ 50 „
	stb. stb.		

A midőn a nagyérdemű közönség szives figyelmét ezen igazán kedvező alkalmu bevásárlásra fölhívni bátorkodom maradok kiváló tisztelettel

Rosenberg Gyula.

A t. **építész urak és építő közönség** szives figyelmét bátorkodom ezennel tisztelettel felhívni

dúsan felszerelt raktáramra,

hol:

Elszigetelő (Isolir) lemezek, (falak szárazzá tételére).

Asphalt- és kátránylemezek (házfedésre).

Carbolinium (faanyagok festésére).

Kátrány, Kutak

nemkülönben:

Vasárúk és vasalások

a legnagyobb választékban és a legjutányosabb árakban szerezhetők be.

Jó minőség és pontos kiszolgálatról biztosítva, maradtam

kiváló tisztelettel

Kohn Lajos, vaskereskedő.

2373. szám.
1897. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A miskolci kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Koner- vald Sámuelné végrehajthatónak Sárkány Györgyné végrehajtást szenvedett elleni 8 frt követelés és járulékai iránti ügyében a miskolci kir. törvényszék területén levő a diósgyőri 2108. számú tjkönyvben +1. rd. 167. hrszám alatti házból Sárkány Györgyné szül. Tóth Zsuzsannát megillető fele részre az árverést 360 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, s hogy a fent megjelölt ingatlanrész az **1897. évi május hó 19. napján délelőtt 9 órakor** Diósgyőr község házánál megtartandó árverésen a kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át a kiküldött kezeihez letenni.

Kelt Miskolczon, 1897. évi február hó 26-án.

Kir. törvényszék mint telekkvi hatóság.

Sebe Alajos,
kir. tszéki bíró.

Megrendelhető:

1. „Magyar kincs“ burgonya m.-m. 3.20
1 kl. . . . . —.04
2. 3—4 éves alma-, körte-, kajszin- és szilvaoltványok drbként . . . —.25
3. 2 éves alma-, körte birs-alanyok 100-ként 1.50 — . . . . . 2.—
4. 2 éves eper-csemete, ezre 5 frt; 100-a . . . . . —.60
5. 120 drb. 5—6 éves magas derekú, koronás eperfa drbként 18

Megrendeléseket elfogad:

Mészáros Bálint,
Sajó-ecsegi faiskolakezelő tanító.

Telefon. **Mechanikai kerékpárjavító műhely.** Telefon.

Kerékpáriskola zárt, fedett, fűthető.

Megjöttek!

a 97-es uj

Kerékpárok,

nagyszerű ujitásokkal

Kerékpáriskola zárt, fedett, fűthető.

Magyar-, Német- és Angolország elsőrangú gyártmányai, melyek gyári árban, kényelmes lefizetésre is vásárolhatók.

Folyó március hó 10-én egy zárt, fedett, fűthető és minden kényelemmel berendezett

kerékpáriskolát

nyitunk meg, melyre a t. sportkedvelő hölgyek és urak figyelmét ezennel felhívjuk. Tanulni szándékozók szíveskedjenek üzletünkben Széchenyi-utca 18. sz. jelentkezni, a hol állandó kerékpár-kiállítást is tartunk, mely mindenki által szabadon megtekinthető.

Schweitzer Testvérek.

Telefon. **Mechanikai kerékpárjavító műhely.** Telefon.

TELEPHON!

Iparüzemek és közönség érdeke!

Kazánok, gőzgépek, kályhák stb. fűtésére a legjobb minőségű kazinczi kőszent, valamint I. osztályu tölgy- és bükk tűzifát vágott és hasábos állapotban ajánl

NEUMANN JÓZSEF

tűzifa- és kőszentüzlete Miskolcra, Vay-út 9-ik szám alatt

Megrendelések úgy helyben, mint vidéken nagyban és kicsinyben a legpontosabban és leg-rövidebb idő alatt eszközöltetnek az alantabb jegyzett árak mellett:

Kazinczi I. oszt. kőszent Miskolcra ólomzárolt szekeren házhoz szállítva	100 klgként 65 kr.
Kazinczi kőszent a miskolci-gömöri állom. levő raktárban	100 klgként 57 kr.
I. oszt. tölgy hasabfa 1 kocsi (2 méter)	5 frt 10 kr.
I. " bükk " 1 " (2 ")	5 frt 60 kr.

Megrendelésfelvételi helyek Miskolcra:

Nagy Miklós úr csemege- és fűszerüzlete Városháztér, Békefi Andor úr csemege- és fűszerüzlete Széchenyi-utca és Goldstein Mór úr Király-utca 4. sz.

VIDÉKRE TESSÉK AJÁNLATOT KÉRNI!

Kitünő minőség- és teljes súlyert szavatol

Neumann József.

TELEPHON!

Eladó.

Egy lakóház

6 lakás és egy üzlethelyiséggel
szabad kézből eladó.

Értekezhetni:
Gero-utca 21. sz. a.
a tulajdonossal.

Cs. és kir. tüzérségi szertár szab. ló- és bányászpor-raktár.

Tetőfedéshez I. rendű fekete és horganyzott vaslemezek.

Kék uszó kocsi kenőcs.

ENGEL IGNÁCZ

vaskereskedése nagyban és kicsinyben

MISKOLCZON.

Széchenyi-utca 130. sz., „Lloyd“-szállodával szemben.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát:

Elszigetelő lemezek,

falak szárazzátételére.

Kátrányozott * *

* * fedéllemezek.

Mindennemű épületvasalások és **görredőnyök** (Gewelte Rollbalken). — Gazd. és gépfelszerelési cikkek, valódi angol gépszij, 2 és 3 barázdás ekéhez való szántóvasak, kormányok, mindenféle kovács-, lakatos- és asztalos-szerszámok. Különféle konyhaberendezési és minden a vasszakmához tartozó cikkek nagy választékban.

Pontos kiszárgalat. — Jutányos ár.

Valódi finom gépolaj és gépszir (Tovotta).

Idom- és rudvasak nagy választékban.

Porosz kovács-kőszent. Vadászfegyverek és töltények.